

ON
polish

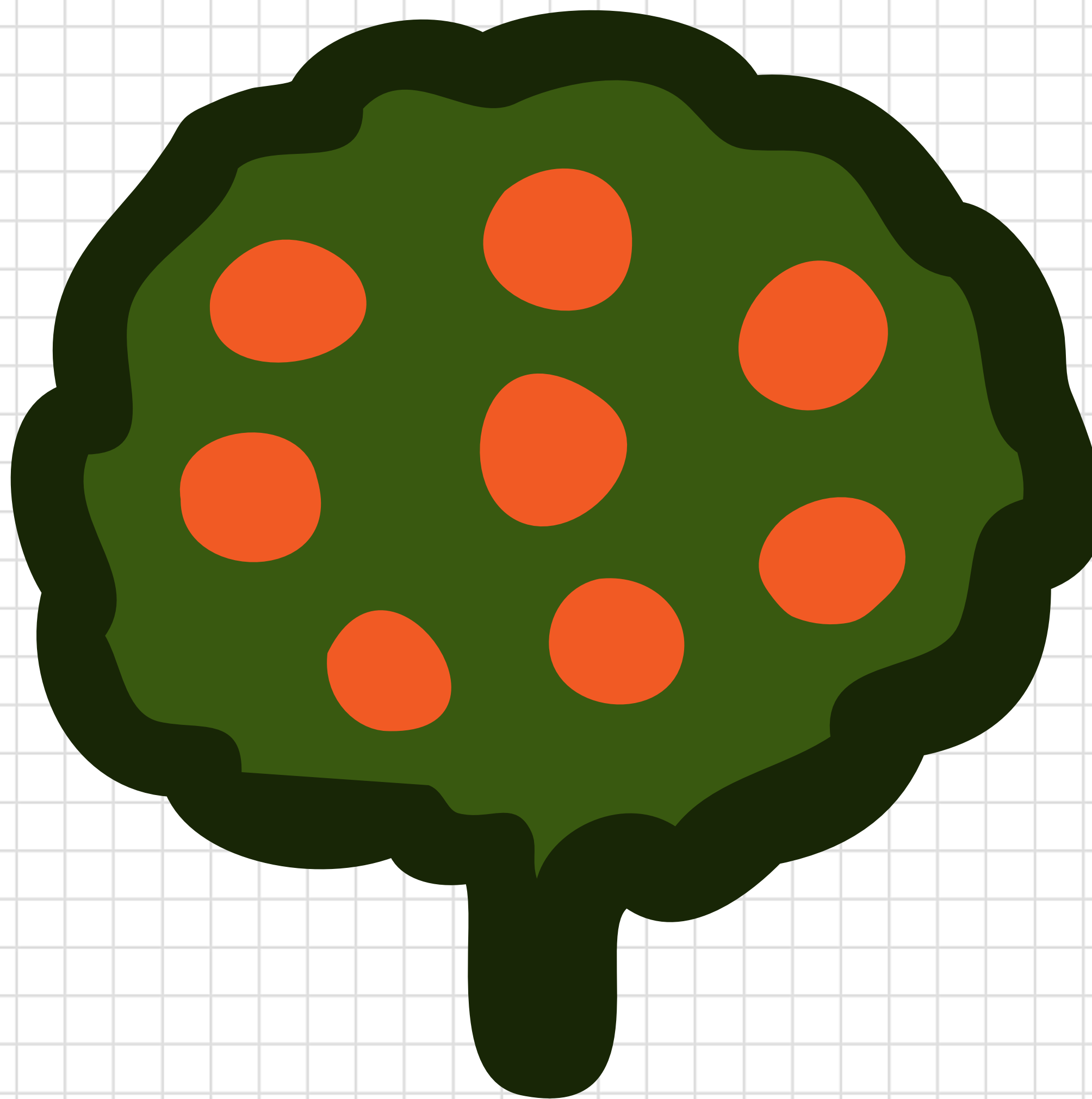
online курси польської мови

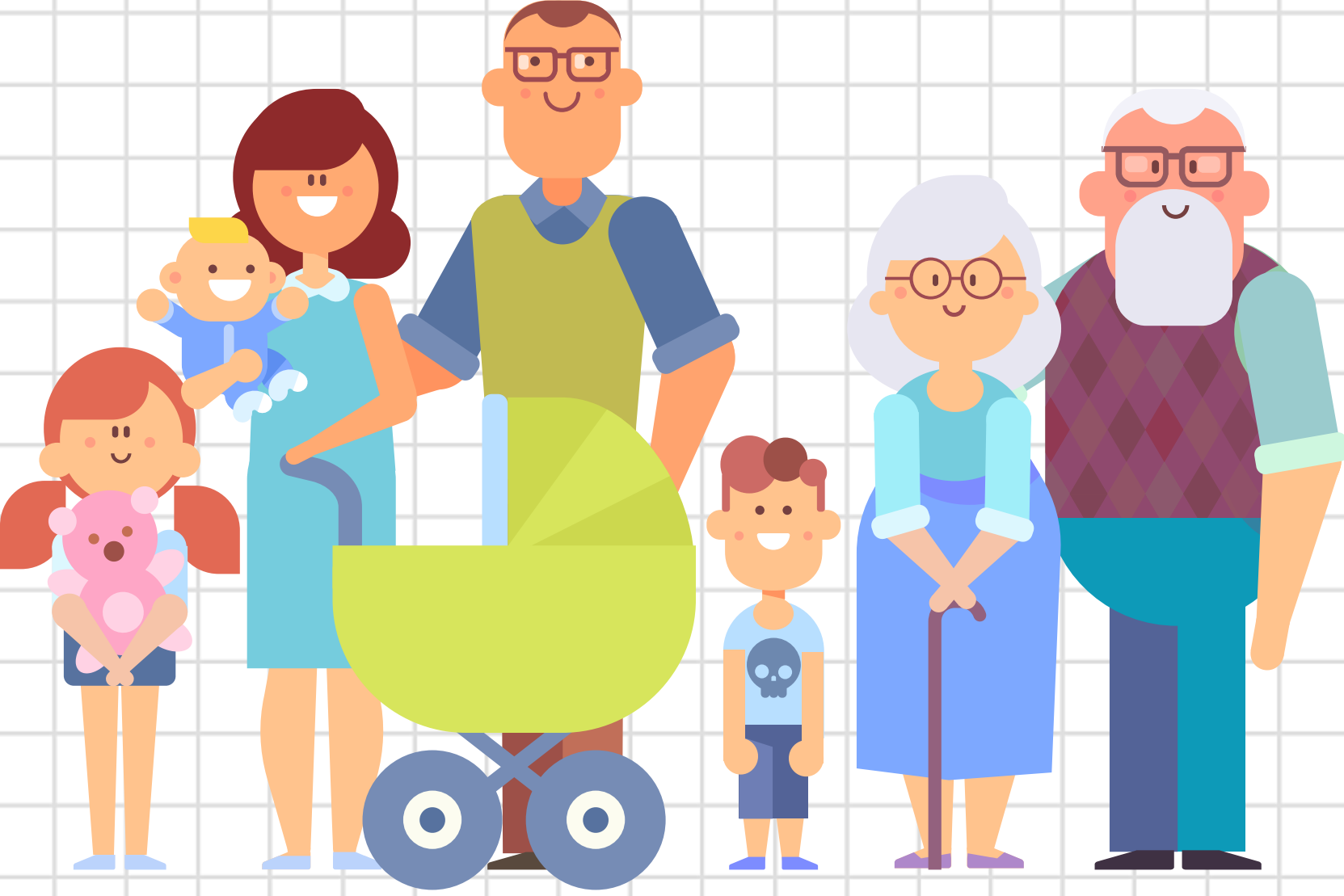
CZŁOWIEK. I.

RODZINA XXI WIEKU

drzewo genealogiczne

pokolenie = generacja

**zakładać/złożyć (co?), mieć (co?), tworzyć/ stworzyć (co?),
rozbiąć/rozbić (co?) rodzinę**

rodzina

**(jaka?) pełna, niepełna, wielopokoleniowa,
zastępcza, patchworkowa, wielodzietna**

rodzić się/urodzić się

umierać/umrzeć

rosnąć/urosnąć

kończyć/skończyć ... lat/lata = mieć ... lat/lata

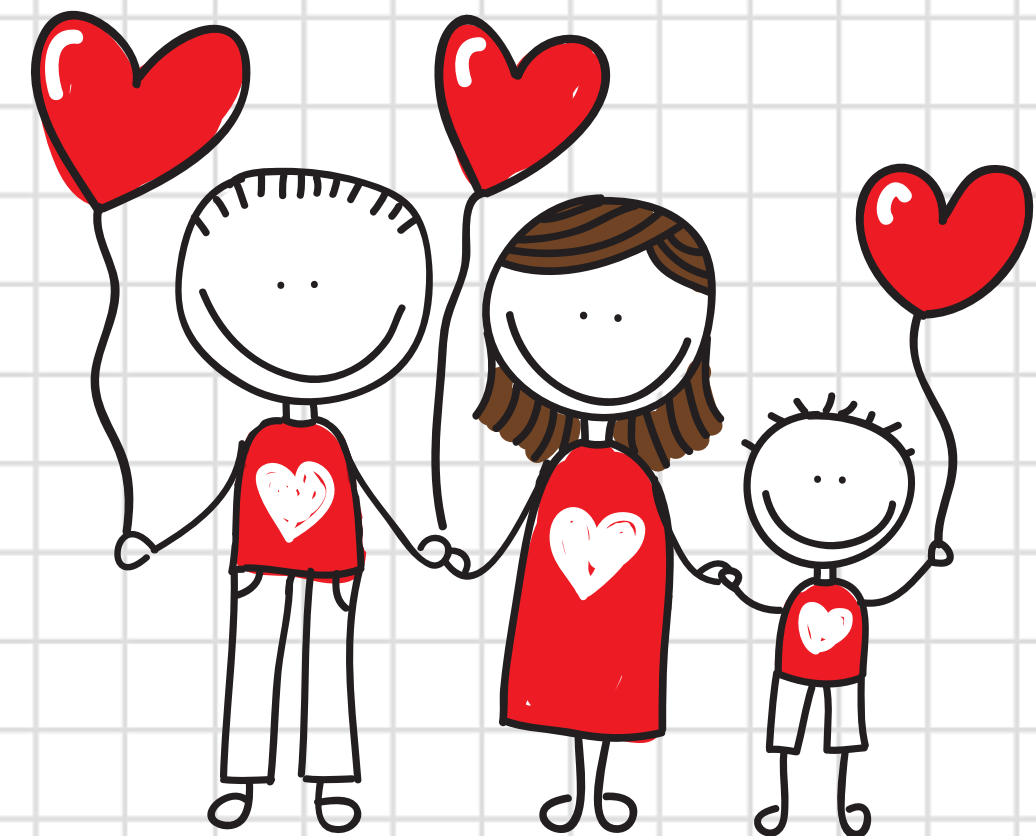
starzeć się - być coraz starszym

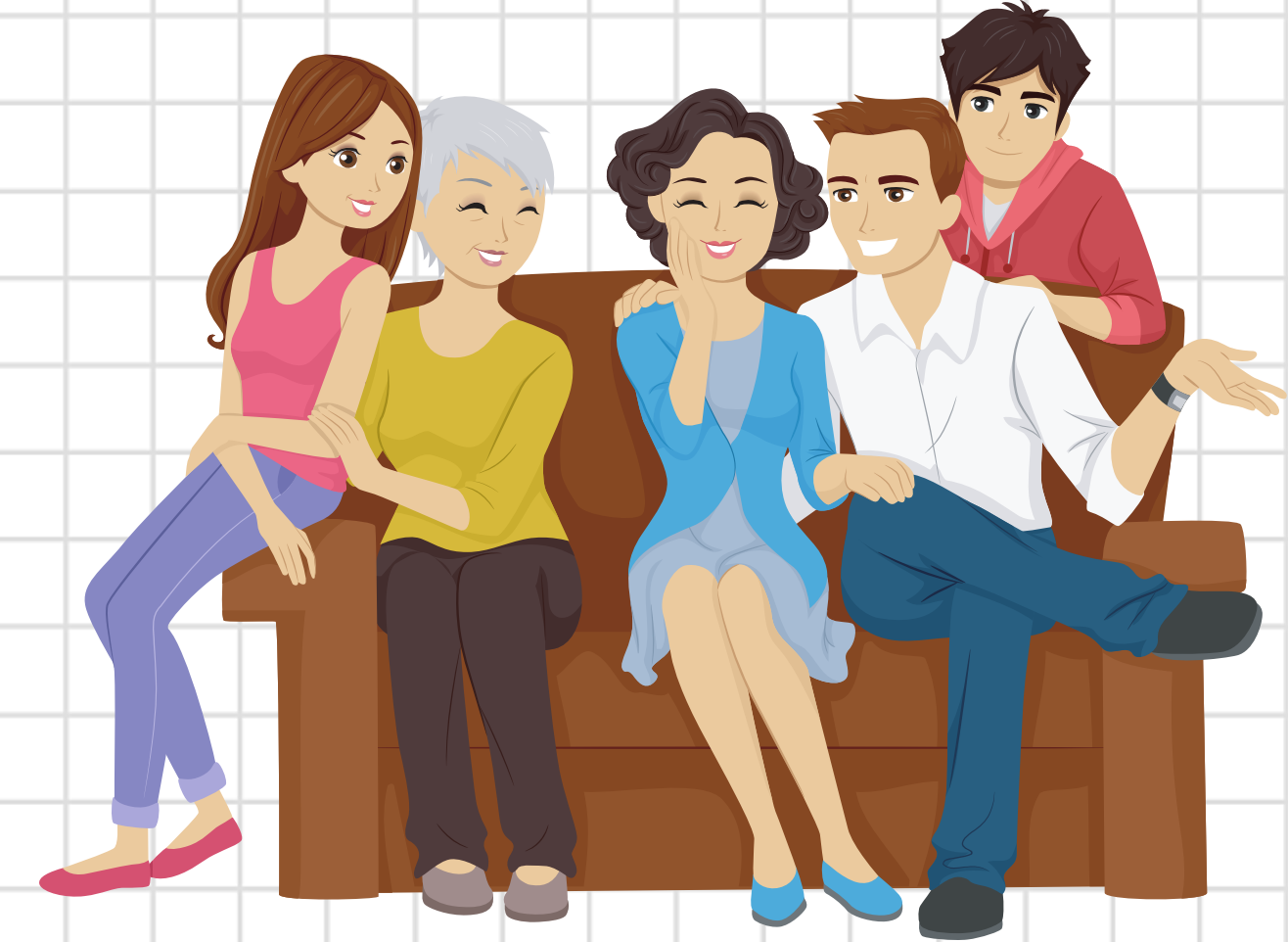
postarzeć się - stawać się coraz starszym

wydawać się starszym, niż się jest w rzeczywistości

młodnieć/odmłodnieć

wydawać się młodszy niż się jest w rzeczywistości

wchodzi/wejść (w co?) w związek, zawierać/zawrzeć (co?) związek

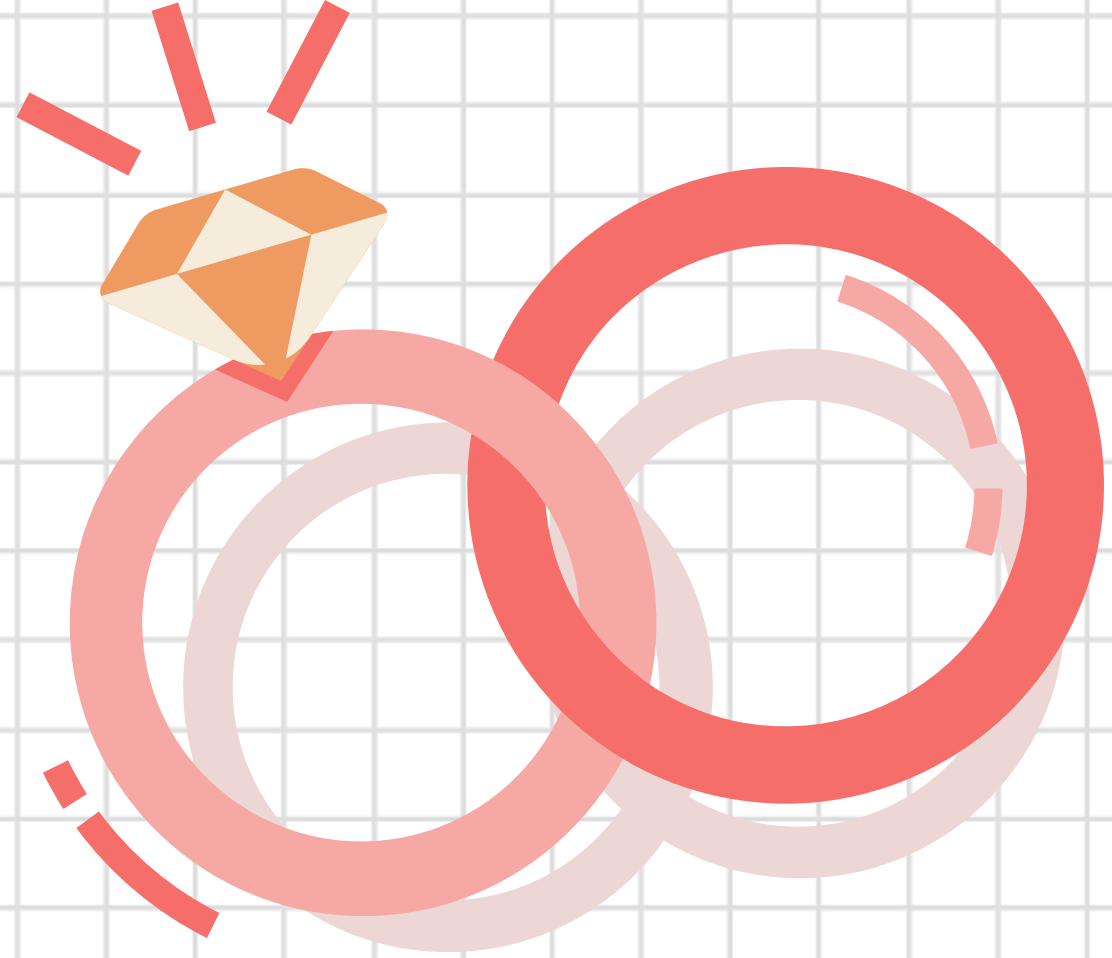
związek

(jaki?) małżeński, partnerski

(jaki?) udany, trwałe nietrwałe, długoletni, kruchy

oświadczać się/oświadczyć się (komu?) – zaproponować małżeństwo

poprosić (kobietę) o rękę

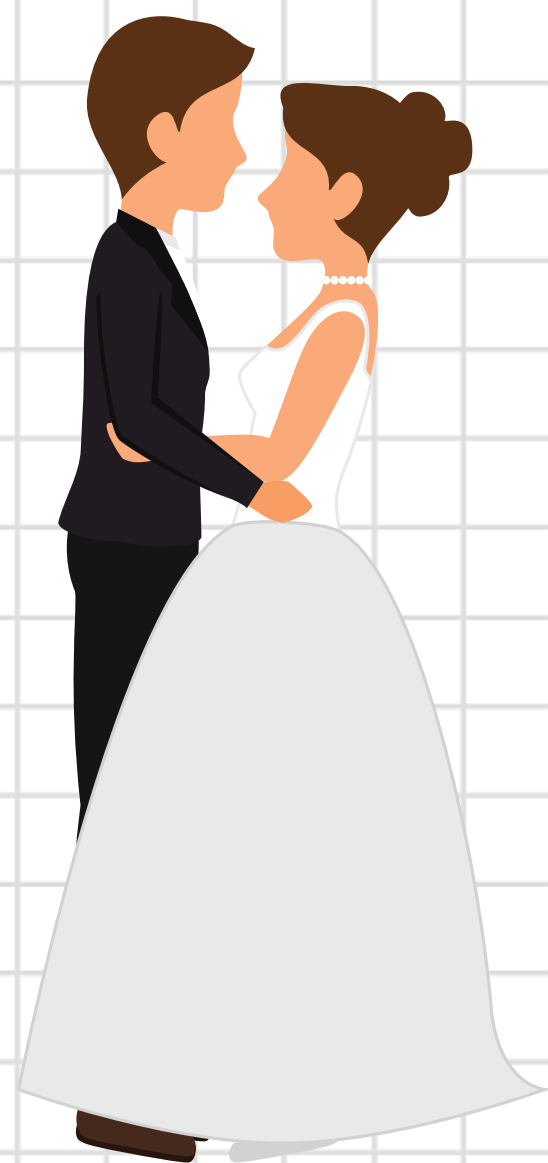
zaręczać się/zaręczyć się (z kim?) – składać sobie przyrzeczenie małżeństwa

zaręczyny

zaręczynowy

narzeczona/narzeczonego – osoba, która zgodziła się na ślub

narzeczeństwo – ogłosić – zerwać (co?)

wychodzić/wyjsć za mąż (K) (za kogo?) = żenić się/ożenić się (M) (z kim?)

zamężna (K)

żonaty (M)

pobierać się/pobrać się (K i M) = brać/wziąć ślub

ślub -> ceremonia w kościele, urzędzie stanu cywilnego -> brać/wziąć (co?) ślub

-> (jaki?) cywilny, kościelny, konkordatowy

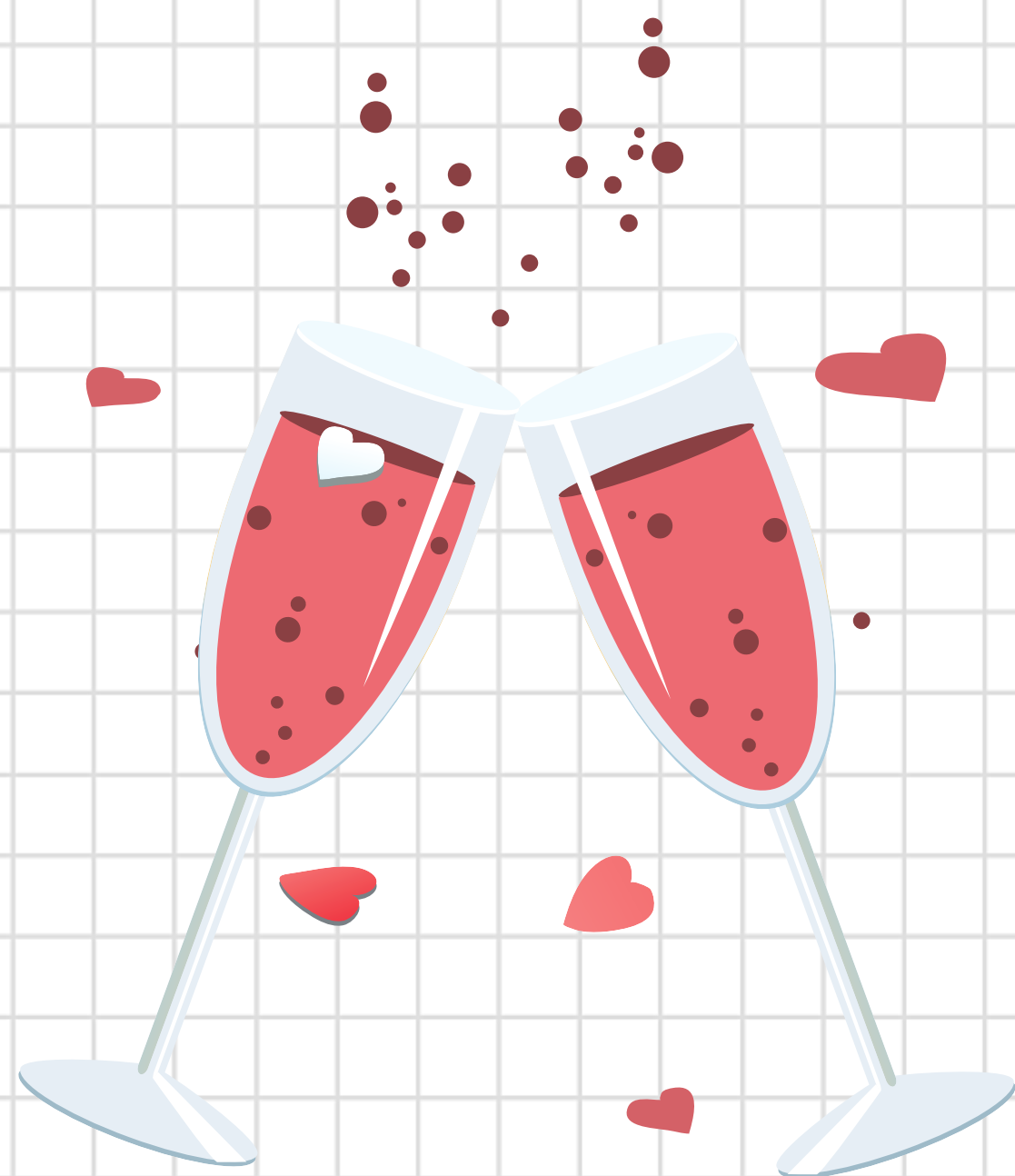

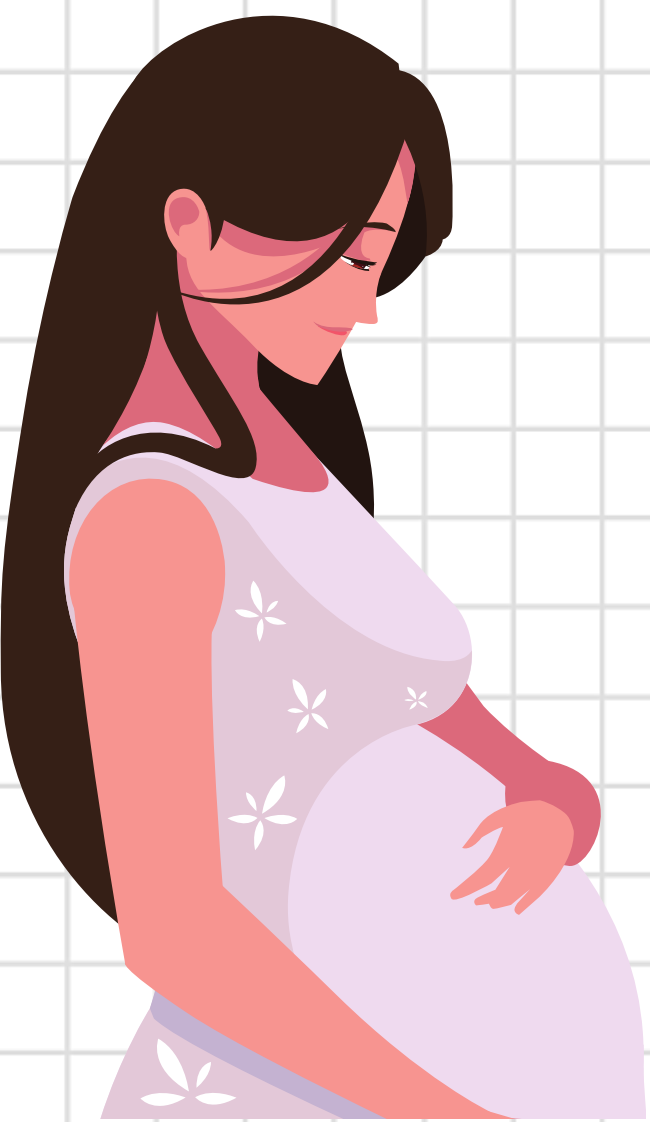
panna młoda – kobieta, która wychodzi za mąż

pan młody – mężczyzna, który się żeni

drużna/drużba – kobieta/mężczyzna, która/który pomaga pannie młodej/panu młodemu w przygotowaniach do ślubu

wesele - zabawa po ceremonii ślubu

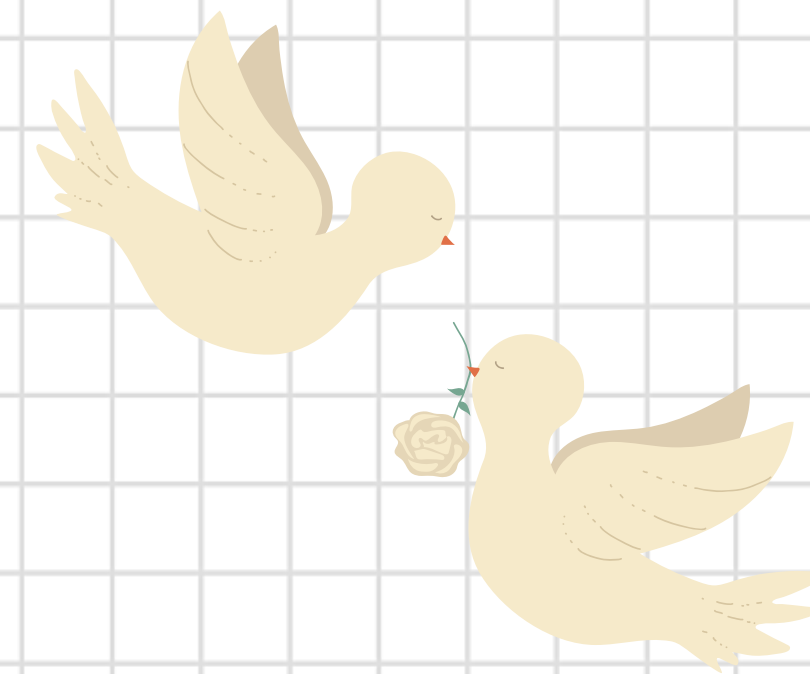
weselny -> **przyjęcie** (jakie?) weselne, tort (jaki?) weselny

miesiąc miodowy - pierwszy miesiąc po ślubie

ciąża - czas, w którym kobieta oczekuje na dziecko

-> **zachodzić/zajść** (w co?) **w ciążę**, być (w którym?) w (pierwszym,

X ... miesiącu) ciąży

Pięć wesel i jeden rozwód – Polacy rozwodzą się na potęgę

Rozwód w Polsce stał się **zjawiskiem powszechnym**.

– Współczesna rodzina staje się coraz bardziej **krucha**. Jeśli **gasną uczucia**, a pojawiają się problemy, to para dziś łatwo bierze pod uwagę możliwość **rozstania**. Takie przyczyny jak **konieczność wychowywania dzieci** albo **wspólne mieszkanie**, już tak znacząco nie wpływają na **decyzje współmałżonków**. Samotne wychowywanie dzieci także przestało być problemem, czasem nawet staje się **atutem** (daje pierwszeństwo w przyjęciu dziecka do żłobka lub przedszkola) – uważa dr K. Bujak.

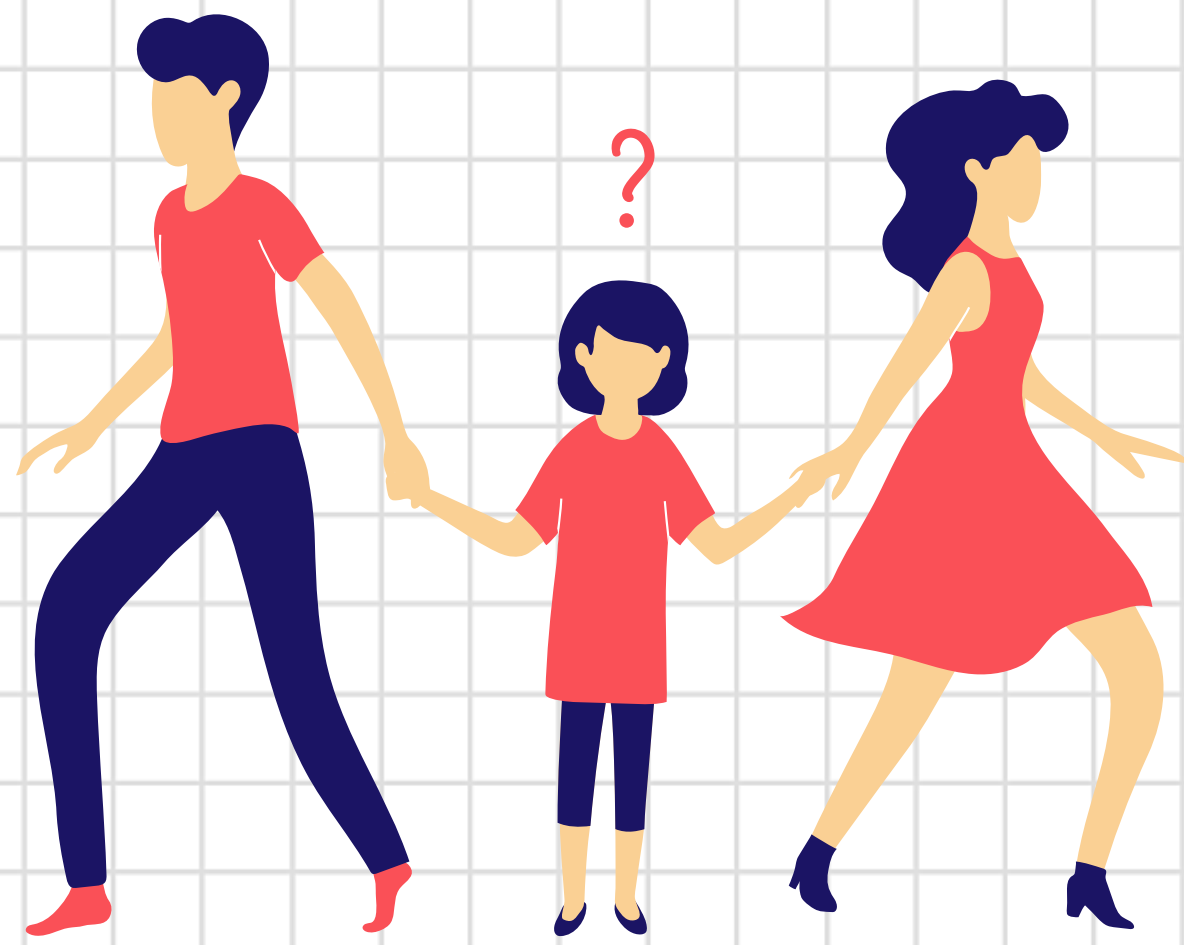
Najczęściej trudności życia nie wytrzymują młodzi ludzie. **Narzekamy** na to, że przesuwają się wiek **zawierania małżeństw**, ale okazuje się, że nieco starsi, dojrzałsi **nowożeńcy** tworzą bardziej trwałe związki. Socjologowie dowiedli także, że bardziej stabilne związki tworzy ludność od lat **osiadła** na jakimś terenie niż **napływowa**, m.in. dlatego mieszkańcy miast rozwodzą się trzykrotnie częściej. Na wsiach jest bardzo silna kontrola środowiska, ale też w trudnych chwilach można liczyć na **wsparcie** ze strony rodziny.

- Sytuacja ekonomiczna rzadko jest głównym powodem rozwodu. Zazwyczaj opóźnia decyzję o **zawarciu małżeństwa** i wpływa na liczbę dzieci, bo to jest **kosztowna inwestycja**. W pewnym stopniu może też przyczynić się do **kryzysu małżeńskiego**. Częstym powodem rozwodów jest natomiast **niewierność**. **Zdradzają** zarówno kobiety, jak i mężczyźni, choć to mężczyźni częściej zmieniają żony na młodsze. Przyczyną rozstania jest także **nadużywanie alkoholu** przez jednego z małżonków oraz dłuższa **nieobecność** jednego z nich. Najwięcej rozwodów orzeka się jednak z powodu **niezgodności charakterów** - mówi adwokat Karolina Sowa z portalu e-rodzinne.pl.

Liczba rozwodów utrzymuje się na mniej więcej tym samym poziomie - od 2008 roku rozpada się każdego roku średnio 65-66 tys. par, przy czym w latach 2000-2003 było to mniej niż 50 tys. małżeństw. Polskie małżeństwa, jeśli się rozwodzą, to na dobre. Zupełnie nie sprawdzita się w praktyce instytucja separacji. Orzeka się ich bardzo mało.

związek -> **tworzyć/stworzyć** (co?) związek, **dbać/zadbać** (o co?) o związek (jaki?)

udany, trwały, kruchy, formalny, nieformalny, stabilny

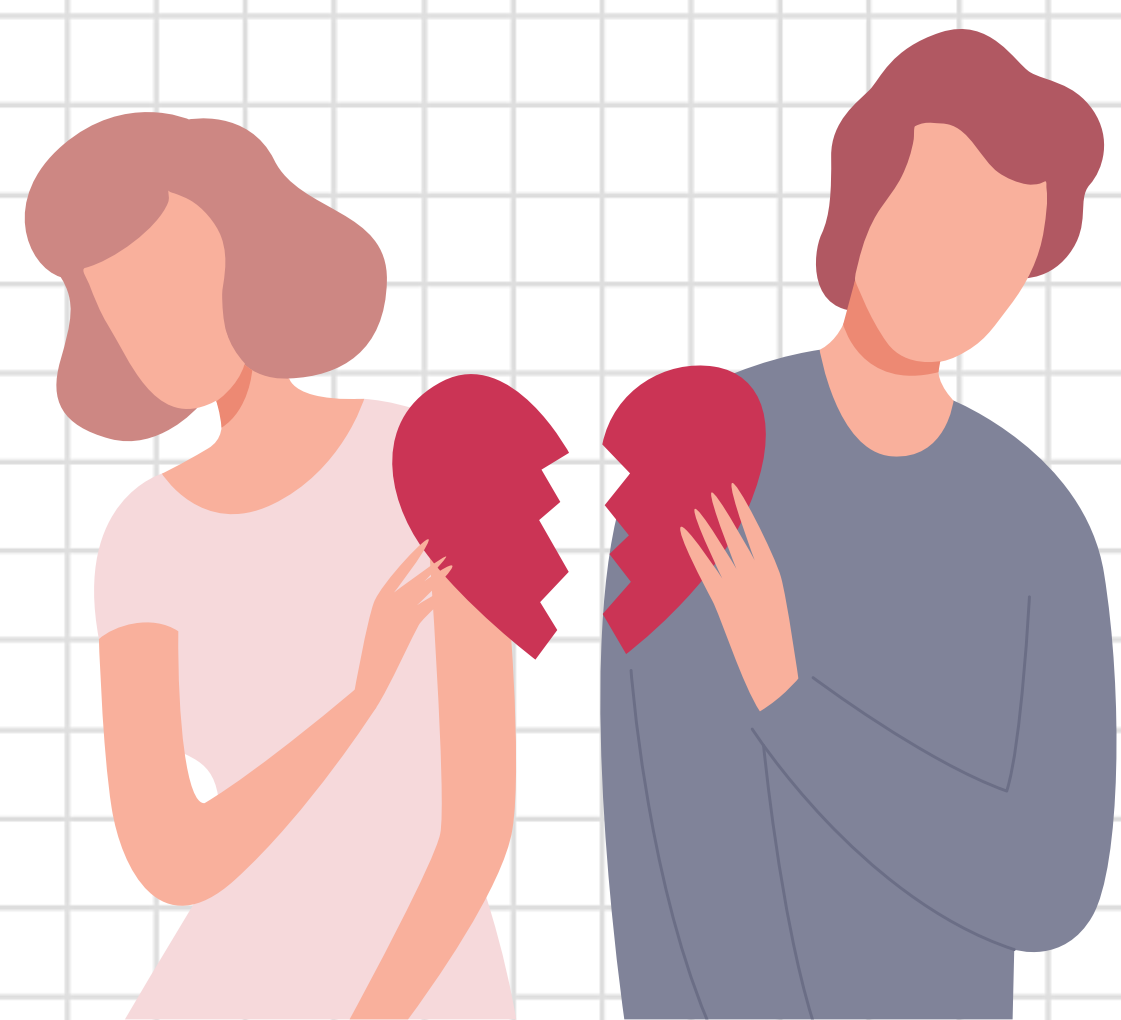
rozstawać się/rozstać się (z kim? z czym?) **rozwodzić się/rozwieść się** (z kim?)

rozwodnik (M)

rozwódka (K)

rozwód -> **występować/wystąpić** (o co?) o rozwód, **brać/wziąć** (co?), **orzekać/**

orzec (co?), **dostawać/dostać** (co?)

prawo do opieki nad dzieckiem -> **odbierać/odebrać (co?)** **pozbawiać/pozbawić (czego?)**

przyznawać/przyznać (co?) **prawo**

zdradzać/zdradzić (kogo? co?)

zdrada

zgoda - **zgadzać się/zgodzić się (z kim? z czym?)** **lub (na kogo? na co?)**

zgodność - **niezgodność (czego?)** **charakteru**

o tym, kto zostanie w domu i będzie się opiekował dziećmi, decydują zarobki partnerów

W ostatnich latach w Polsce odnotowuje się stopniowy wzrost liczby ojców opiekujących się domem i dziećmi. Wynika to z faktu, że ciężar obowiązków domowych coraz częściej bierze na siebie partner przynoszący niższą pensję, a rodzin, w których osobami lepiej wynagradzanymi są kobiety, z roku na rok przybywa. Jest już tak w co piątym związku. Obserwuje się też, że kobiety lepiej zarabiające od partnerów często skracają urlop macierzyński (obecnie może on trwać 12 miesięcy), nawet jeśli wołatyby zostać w domu i poświęcić się wychowaniu dzieci.

Obecnie o podziale ról w polskiej rodzinie często decydują więc względy finansowe, a nie oparta na utartych wzorcach tradycja. Ta jednak trzyma się mocno. W Polsce bowiem w zdecydowanej większości przypadków domem i dziećmi zajmują się kobiety, gdyż to one zazwyczaj są opłacane dużo gorzej od mężczyzn. W niektórych przypadkach za tę samą pracę na podobnym stanowisku otrzymują pensję niższą nawet o 30%.

Problem różnicy wynagrodzeń nie jest jednakowoż zjawiskiem charakterystycznym wyłącznie dla naszego kraju, a dotyczy całej Europy. Według serwisu Europe Direct, kobiety w UE zarabiają średnio o 16% mniej od mężczyzn, gdy porównać stawki za godzinę pracy, a niekiedy aż o 31%, jeśli wziąć pod uwagę wynagrodzenie roczne.

